

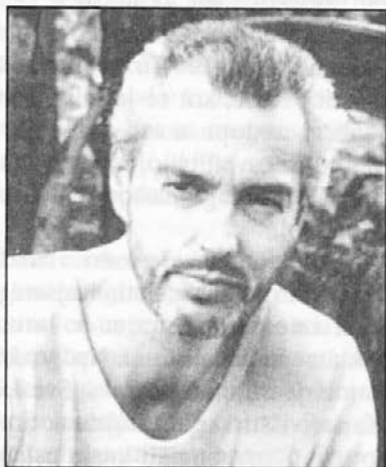
ZADNJA IZMENA

Bodo Kirchoff*Infanta*

(Odlomek iz romana)

Infanta je bil kraj z negotovim številom prebivalcev. Kdor ni imel strehe nad glavo, ni veljal za prebivalca. Pa kaj vse ni bila streha. Sploščene kante. Bambusove trstike. Palmovi listi in lepenka. Pisane cunje. Vreča. Na sto prebivalcev s streho nad glavo je prišla še skoraj polovica takih, ki niso imeli doma. Do nedavnega. Vsi ti brezdomci so se namreč poimensko ponovno pojavili, in sicer v volilnih seznamih ob pravkar umrlih in slaboumnih prebivalcih Infante. Zanesljivi glasovi. Strankarski bobnarji so lahko kraj brez skrbi prešli, politiki od drugod so se ga celo izogibali – prevroče, neprehodno. Infanta se je razprostirala čez cel kotel, v katerem je ležala, čez svoja pobočja in čez svojo dolino, čez močvirna polja in pragozd, že se je zdelo, da je izginila v goščavi, potem pa se je kot halucinacija dvignila še kot divja naselbina iz tlečega pepela. Kljub vsej razpotegnjenosti je obstajala neke vrste glavna ulica. Ime je nosila po nekem generalu in je rabila tudi za tranzitni promet; boljša pot, ki je v sušnem obdobju segala do Davaa, glavnega mesta otoka.

Ob tej glavni ulici so stale bolj ali manj solidne zgradbe, skupščinska hiša in šola, županov urad in cerkev, policijska glavna stavba in tudi pošta. Nekoliko vstran, zbita iz letev, je bila arena za petelinje boje. Vse drugo so bile kočje in lesene pregrade. Vmes so bile trgovinice, ki so spominjala na lutkovne odre. Nekateri so ponujali samo banane, ki so visele na drobnih nitkah, ne več kot šest ali sedem. Drugi so oddajali duh

gumijastih izdelkov in lakrice ali ponujali zvezke stripov, prav tako na vrvicah, ki si jih je bilo mogoče izposojati. Zabavišna ponudba je bila pestra. Vsaka četrt je imela lopo za biljard, prodajalno stripov ali stojnico prodajalcev srečk. Brez konkurence je bil samo zabavišni lokal na enem od hribčkov. Noč za nočjo je od tam donela glasba čez Infanto, skorajda pozabljene melodije, nečimrno amatersko petje, tu in tam vmes tudi kakšen dober glas. To je bil glas črnske pevke Elvire Pelaez, ki je bila tudi lastnica Koče, kot se je lokal enostavno imenoval. Priseljenka, ki so ji po vsakem nastopu nosili puhalnik, njen mladi nosač je sicer upravljal še z glasbo in osvetlitvijo, njegova teta pa je v koči nastopala kot plesalka. Do njenega poznega nastopa so stregli toplo hrano. Nihče ni dobil kredita. Monopol.

Huda tekma je zato vladala med frizerji. Bilo je že štiriindvajset lepotilnih salonov, petindvajsetega naj bi kmalu odprli; nad salonom je že visel izvesek, s katerim je lastnik hvalil pričeske za vsak obraz. Nihče reklame ni jemal resno. Nad vsakim lokalom je bil napis, ki je obljubljal to, kar si je stranka obetala. Svetlo kožo s senčniki. Daljnovidnost z očali. Kariero s štirkanimi srajcami. Srečo z loterijo. Osebnost s fotografijo. Trije fotografi so ponujali svoje usluge, med drugim tudi neki mojster – nad majhno prodajalno pošti nasproti ni bilo niti najmanjšega namiga za družinske ali poročne fotografije, temveč je pisalo samo *Hiša čudežev*.

Večinoma so bili reklamni napisi večji od lokalov in so se ob vsakem tajfunu tresli kot jadra, pogosto so za seboj potegnili cel spodnji ustroj. Vendarle je bilo poletje. In čas volilnega boja. Vse stene, vse koče, vsaka uporabna površina je bila preplepljena s starimi in novimi plakati. Številni oguljeni in raztrgani portreti so bili v teh dneh umazana podoba Infante. Celo na eno od uradnih stavb je bila čez noč odeta ta papirnata obleka.

Šef policije ni skrival svoje naklonjenosti diktaturi. Kot vsi možje, ki so izvajali nasilje, si je lahko privoščil več slabosti hkrati. Veselila ga je ameriška aroganca in hvalil se je, da je od nog do glave patriot. V vsaki od njegovih slabosti je tičal kanček folklore, in kot povsod po svetu se je kazalo to razpoloženje na avtomobilu. Iz siren na strehi Narcisovega avtomobila je daleč naokrog zvenela melodija Za Elizo, ubijajoče počasnjeno in s hrestečimi toni, znova in znova, dokler slednjič ni izvenel odrešilni akord. Stotnik je namreč svoj standardni signal, ko se je komandant nekega infanterijskega regimenta blizu Infante vrnil iz Hongkonga,

zamenjal s sireno, ki je imela za osnovo uverturo iz Netopirja. Narciso je takoj spoznal vznesenost te melodije in poistovetil jo je s tem, kar je imel sam za veličastno. Veliko je dal na slog in estetiko. Njegov vzor je bil bivši guverner province, mož z oblekami po meri, švicarskimi urami in letali, ki ga je na Južnem otoku vsak poznal; zloraba položaja in Gregoriosove pridige so preprečile njegov ponovni izbor. Baje so bile vse stavbe vzdolž glavne ulice njegove, razen cerkve. Nekateri so celo zaprisegali, da je pospravil celo prispevke in jih vedno znova spreminjal v kromirane dele na svojem mercedesu, nikdar se ni gledalo na politika kot na osebnost, vedno samo na njegovo modro limuzino. Žareče brezvetrje, ki je viselo včasih vrsto noči čez kraj, in ta težki avto – to so bile podcenjevane preskušnje duš v Infanti.

Celo v cerkvi se o tem ni govorilo; daleč naokrog je bila to edina hiša brez slik kandidatov, razpotegnjena bela lesena zgradba z ravno streho in koničastim stolpom. Med portalom in glavno cesto je v čistem soncu ležal trg s spomenikom narodnemu junaku. Okrog spomenika so stali bahaško okrašeni majhni avtobusi, ki so odpeljali šele takrat, ko so bili napolnjeni z množico. Zraven postaje je bil vsak ponedeljek trg; na življenjsko nevarnem pekočem soncu je bila najemnina manjša kot ponoči. Dnevni trg je bil v rokah potujočih trgovcev in njihovega tihega barantanja. Kupovalo se je komajda kaj. Tudi najcenejše stvari so bile predrage. Lutka s predsednikovo glavo je stala dvanajst pesov ali pol dolarja, za mnoge celodnevni zaslužek; ljudje so jo potipali in odšli naprej. Po enajstih se je trg izpraznil. Hipoma se je zazdelo, da so na njem samo še trgovci. Stali so pod napetim, varljivo senco dajajočim platnom in gledali moža, ki je vse to opazoval z velikimi očmi, bleščeče ribe in smrdečo drobovino, slabe igračke in negibne, za noge obešene kokoši. Kurt Lukas, še v popotnih oblekah. Iskal je svetle, nekoliko prijaznejše hlače, vendar je bilo vse, kar bi prišlo v poštev, premajhno. Pohajkovanje naokoli in občudovanje ga je utrudilo. Bilo je poldne, ko je stopil v cerkev.

Skoz dolgo, svetlobo odbijajočo ladjo je pihljajl veter. Med prečniki so se sem in tja zaganjali vrabci.

Na glavnih stebrih so visele figure, svetniki iz počenega lesa. Na obrazih je bilo videti komajda še kaj barve in presenetljivo brezskrben izraz. Kurt Lukas je šel skoz osrednji hodnik. Sédel je v eno od sprednjih vrst. Klop je bila gladka in hladna. Sklenil je roke in pogledal h Križanemu,

kot da bi veroval vanj.

Čez stopnice pred oltarjem se je priplazila mačka, počepnila predenj in zrla v cerkveno ladjo. Kurt Lukas je obrnil glavo. Pod enim od svetnikov je klečala jokajoča ženska. Kot iz prepustnih mest so ji po licih lile solze; ko je ponovno pogledal k oltarju, je mačka izginila. Po obrvih mu je tekel pot, padal na trepalnice in lica in potem ščetegajoče polzel po vratu. Odprl je srajco in si z enim koncem obrisal čelo in lase; hipoma je pogledal čez ramena. Tudi ženska je izginila. Cerkev je pripadala njemu in vrabcem. Opazoval je njihove polete. Njegove veke so postajale težje. Končno so se zaprle. Z dlanmi med nogami je sedel tam kot kak šolarček, omamljen od vsega novega, zato ni slišal, da je naslonjalo počilo. Šele vonj sveže olupljene mandarine mu je ponovno odprl oči.

Videl je rumeno obleko in roke, ki so držale mandarino, mlade roke brez nakita z majhnimi svetlimi nohti. Ko so delile mandarino, je dvignil pogled in od blizu pogledal v obraz, dekle je zrla vanj. Minilo je nekaj sekund, potem je dejala *Jaz sem Mayla* in mu podala polovico mandarine. Odlomil je krhelj, a mu je padel na tla. Dvignil ga je, odpihnil prah in dvakrat povedal svoje ime.

"Vem, vem," je odvrnilo dekle.

Hotel je vprašati, od kod, pa se je spomnil že sam; z eno roko si je zapel srajco.

"Ti službuješ pri starih duhovnikih, a ne?"

"Da."

Dve majhni žili sta ji razbijali pod očmi. Gledal ji je v lase.

"Si mi sledila?"

"Ne."

V njenem glasu je bilo mogoče slutiti posmeh. V usta je stlačila ostanek mandarine in žvečila. Pustila si je čas. Z obema rokama si je za ušesa pogladila lase.

"Vsak dan bom prišla sem. Ob tem času."

"Zame je to prvič."

"Vem," je rekla ponovno.

"Iz ust si je vzel koščico in jo položil na klop, opazil njene poglede in jo potisnil čez rob, se prestrašil, ko se je slišno odbila od tal, nato pa hitro s čevljem stopil nanjo.

"Kje si se tako dobro naučila angleško?" je vprašal.

"Pri patru Gussmannu."

"Duhovniku, ki je izstopil?"

"Da."

"Vendarle zveni po McEllisu, ko govoriš."

"Tudi on me poučuje." Njen pogled se je plazil čez njegovo čelo, v širino cerkve, sledil je letu vrabcev, potem pa ga je tako nepričakovano zadel, da bi se skorajda nasmejal. "Povej, koliko sem stara."

"Osemnajst?"

"Dvajset bom. Še eno leto do študija. Za moje delo na oddelku mi bo rad plačal študij. Srečo imam."

"Kaj boš študirala?"

"Teologijo."

"Je to mogoče?"

Smeje je majala z glavo; v očeh ni bilo več nasmeha. Kurt Lukas je še vedno zrl vanjo. "Dvakrat starejši sem od tebe," je dejal.

"O ne," se je branila. "Nisi tako star."

Pojedel je svojo polovico. Zmanjkalo mu je besed. Počutil se je kot po dolgem zbranem delu, skorajda neumen.

"Ne verjamem, da si samo po naključju tukaj," je rekel v okorni angleščini. "Mislim, da si se hotela pogovoriti z mano."

Pod njenimi očmi je nastajala senca, kot drobna čez žilice vržena tančica.

"Rad se pogovarjam s tabo," je tiho dodal.

"Preveč govoriš."

Podala mu je mandarinine olupke, rekoč: "Moram naprej," in je smuknila iz klopi.

Spremljal jo je s pogledom. V gibanju je bila še lepša kot sicer. Tik pred vrati se je obrnila in prekrizala s hitrimi gibi rok, potem pa izginila med senčniki na trgu.

Neki vrabec je počez sem ter tja preletel cerkev, brezšumno švignil pod streho, zletel proti Križanemu, kot da bi hotel pristati na njegovi trnovi kroni, potem pa se je hipoma spustil navzdol in završal tik nad tlemi, se ponovno dvignil in obstal z divjim frfotanjem, izginil med tramovi, se pojavil drugod in se cikcakasto poganjal naprej. Kurt Lukas je spremljal blodenje in hipoma videl štiri vrabce hkrati, kot v pijanosti, spet zagledal mačko pred oltarjem, njeno negibno zrenje, videl svetnika in njegov brezskrbni, čudno živahni izraz ter mandarinine olupke v svoji roki, dva enaka dela. Previdno ju je stlačil v žep in previdno vstal.

Ritensko, nenehno tipajoč stranske klopi, oltar in mačko v očeh, se

je odmikal. Obstal je ob kropilniku in si zamišljajal, da se križa tako kot ona, s prav tako lepimi gibi. Iz strahu, da bi jo parodiral, je potem svojo namero pustil. Namesto tega je vrgel v puščico kovance, vse kovance, ki jih je imel pri sebi, potem pa vanj stlačil še bankovce, vse zamenjane mastne bankovce, poleg tega še dva dolarja in tisoč lir; obdržal je samo lupine.

Januar je postajal vedno bolj vroč. Minila je prva noč brez ohladitve, prvi dan brez vetra. Tretjega dne so se pod zastrtim nebom raztopile ledene kocke, ki so v lesenih okrepčevalnicah hladile pivo in meso, volilni plakati so se razsuli kot pepel in sence sprehajalcev so se raztopile, kot da bi se tudi človeške postave počasi razkrajale.

Ob treh, ko se je zdelo, da stoji sonce povsod in je bilo zrak v kočah skorajda mogoče rezati, sta se v vrtu pogovarjala Dalla Rosa in superior. Kot v časih marljivega misijonarstva sta verjela, da lahko vročini kljubujeta z ignoriranjem. Zmota, ki so ji podlegli tudi drugi. Še posebej noči brez ohladitve so pestile starega. Neskončno bedenje z razcepljenimi mislimi je razrahljalo njuno trmoglavo vedenje. Dalla Rosa si je otiral pot. "Nelep pogled," je rekel. "Samo kost in koža."

"Ker ga žre, svoboda."

"K temu je treba dodati še njegov kašelj s posmehom na koncu."

Čeprav so si vsi na oddelku prizadevali, da nekdanjega sobrata ne bi omenjali, se je kljub temu redno pojavljal v njihovih pogovorih. Vedno znova je ta ali oni vedel poročati o Wilhelmu Gussmannu. "Vsekakor je živ," je pripomnil Pacquin in si opiral glavo. Sedela sta v odprtem paviljonu, napravljenem iz bambusa, ki je stal na robu zemljišča. Dalla Rosa je iz bananinega peciva izluščil rezino in jo hitro staknil v usta. Na poti do pošte je šel mimo Gussmannove trgovine z revijami in prikimal bivšemu duhovniku in njegovi soprogi. Flores se je prekrizal, Gussmann se je prijel samo za klobuk in zakašljajal. Tako hitro kot je le mogel, je Dalla Rosa hitel v vročini, sprva kašljanje in potem posmeh za hrbtom. "Ta posmeh," je dodal svoji pripovedi, "kot odmev iz prepada."

"Vsekakor živi," je ponovil Pacquin in segel po pecivu. Superior je videl samo še sence. Njegovi prsti so iz peciva izvrtali ne preveč globoko zapečeno rozino, ki je bila na površju samo zato, da bi jo našel. Je pomislil.

Vsak od peterice je zase odkrival posebne znake Mayline naklonjenosti. V šopku mirt iz krep papirja na mizi je odkril McEllis namig na svoje oči. Če je bila na mizi drobovina, se je počutil Dalla Rosa razumljen v svojem

osamljenem užitku Uliksa. Če je bilo več kot enkrat na teden na jedilniku korenje, je Butterwort to razumel kot terapijo za svoj blede obraz. In iz manjših variacij pripravljanja mlečnega riža je Hargon razkril cela skrivnostna poslanstva. Nikdar niso govorili o teh stvareh, vendar so s pravim in hkrati napačnim instinktom vseh ljubosumnežev takoj občutili, če se je kdo izmed njih česa veselil, kar pa v resnici ni bilo namenjeno njemu, prav tako pa tudi nikomur izmed njih, temveč je ustrezalo samo trenutni varovankini volji. Mayla je pravkar dopolnila štirinajst let, izgubila je starše ter brate in sestre, zato so ji ponudili delo in varstvo. Neko armadno krdelo je prečesalo divjo naselbino in iskalo upornike, potem je bilo mogoče hipoma zaslišati strele; ona in še neko dekle, Hazel po imenu, poznejša plesalka v najbolj znani Infantini kolibi, sta ostali pri življenju. Gussmann, takrat odgovoren za divje naseljence, je poskrbel za Maylo in jo končno predstavil še drugim. Do svoje polnoletnosti je živela v hiši občinskih sester, potem je stanovala skupaj s Hazel. Samo tisti, ki niso vedeli, kaj družijo obe deklici, so se čudili neenakemu paru.

Dalla Rosa je vstal in odprl vratca paviljona. Prišli so drugi trije. McEllis je potiskal Horgana, Butterworth je korakal zraven, v roki je držal karafu z ledenim čajem. Sedli so in niso črhnil niti besedice, dokler so drobili, žvečili in pili. Starci so uživali svojo čajno uro, ki se je odvijala samo skupaj s pecivom. Včasih je Mayla morala peči, včasih ne; uživali so tudi njeno odvisnost.

"Videti je bil slaboten," je začel Dalla Rosa znova, ko se je prvi vrabec zapodil na mizo. Ponovno je pripovedoval o svojem dopoldanskem doživetju in govoril o klavnem vtisu, ki naj bi ga dajal kašljajoči. "Razvalina," je rekel, "ki se bo kmalu sesula; kdo bi si to takrat mislil." Dalla Rosa je govoril o Gussmannovem nekdanjem videzu, o njegovih ostrih potezah, njegovem nasmehu, hoji, grivi, dokler Butterworth ni pripomnil, da je sedaj v hiši spet nekdo lepega videza. Nekdo sicer, ki veliko spi (Kurt Lukas je že drugič zamudil zajtrk in kosilo), ko bo vročina vendarle prenehala ... Butterworth stavka ni izgovoril do konca, opazoval je vrabce. Z bočnim poskakovanjem so se približevali krožniku s pecivom. Ko so ga dosegli in začeli razburjeno kljuvati, je Horgan šepnil, da misli na igranje tenisa z gospodom Kurtom. Po tem manjšem izpitu da bo potem sodil o Nemcu iz Večnega mesta. In obrnjen k McEllisu je šepnil, ali morda obstajajo namigi, da je njihov gost povezan z Vatikanom. Vrabci so zaprhutali - McEllis je namreč odgovoril z dvigom rok.

"Nosil je črno obleko in zvedel sem, da se imenuje Lukas in da stanuje

v Rimu. Mislil je, da ima še več apostolskih adutov, vendar je ostalo pri teh treh."

Butterworth je v ustnik potisnil cigareto; njegove razburjene veke so ga obvarovale pred arogantnim nastopom, če je uporabil konico. "Vsekakor je poslušal moj nasvet, naj se v opoldanski pripeki zateče v cerkev, in v njej ni ležal dolgo sam ..." Drugi so hoteli o tem zvedeti še več, vendar je bledi duhovnik usmeril pogovor na gostovo osebnost.

Kljub vzbujajoči pozornosti se je komajda zdelo, da Kurt Lukas obstaja. Je že sploh kdaj pripovedoval o sebi? Niti besede. Samo da je igral tenis, morda poklicno. In da je bil samski, baje. Vendar ali to sploh lahko kaj pomeni. Na vsakem prstu je lahko imel dve prijateljici – v Rimu naj bi bilo vse mogoče, tako Dalla Rosa. In potem ta čas, veliko časa, ki ga očitno ima in ga enostavno prespi. Morda nima nikakršnih obveznosti, je rekel Pacquin. Ampak zanimanje za knjige – Dalla Rosa je vztrajal pri tem, da je pri gospodu Kurtu prepoznal zanimanje za knjige. Včeraj, je pripovedoval, medtem ko so se vrabci obotavljajoče vračali, naj bi Nemca opazoval pri urejanju knjižnice, celo zaupal naj bi mu, kako mu je tukaj všeč, in celo pogovarjala naj bi se. Njegovo oko se je začelo premikati, tako kot vedno, kadar je pretiraval. Po večerji je imel v prisotnosti Kurta Lukasa monolog o svoji neizčrpani temi, komajda mogoči ureditvi oddelčne knjižnice, ki se je stopnjeval do vprašanja, ali ne bi bilo bolje, če bi razvrstili samo sto najpomembnejših knjig, ostanek pa zložili v shrambo k drugim podarjenim stvarim, kot pa da bi samo zaradi abecednega reda hoteli velike duhove stiskati med majhne.

"Pomembna je vendarle okoliščina," je hipoma rekel McEllis, "da se gospod Kurt še nikdar ni vozil z mopedom, to vam jamčim. Tipični začetnik, seveda samo v tem pogledu." Padlo je geslo, in že so špekulirali. V čem gospod Kurt ni začetnik? Pri filmskih poslih? Težko. Je prevelik zaspanec. V denarnih zadevah? Morda. V ljubezni? Mnenja so se razhajala. Pojavil se je sum, da živi morda od ljubezni, da morda sploh nima nobenega poklica. "Nespodobno bi bilo, če bi ga vprašali," je menil Pacquin. "Vprašati bi morali njega, kaj je." Preudarjali so o tem, potem pa predlog zavrnil. Gosta se ne sme spraševati, je pojasnil McEllis – njegovo končno mnenje v tej razpravi. Pozorno, kot že dolgo ne več, je samo še poslušal.

Prevedel in spremno opombo napisal **Slavo Šerc**

Bodo Kirchhoff se je rodil 6. 7. 1948 v Hamburgu. Osnovno šolo je obiskoval blizu Freiburga, potem je bil deset let v internatu Gaienhofen ob Bodenskem jezeru in tam leta 1968 tudi maturiral.

Po maturi je služil v nemški vojski, po daljšem bivanju v Združenih državah je nato začel študirati pedagogiko v Frankfurtu in 1978. leta promoviral z razpravo o Lacanu. S pisanjem je začel že v študijskih letih. Ob daljših potovanjih po svetu je po letu 1981 pisal reportaže in jih objavjal v reviji "Trans Atlantik".

Od konca 70. let vzbuja Kirchhoff pozornost z deli za gledališče, pripovednimi teksti in esaji, odzivi na njegovo delo nihajo od brezpogojnega odobravanja do popolnega zavračanja. Predvsem v dramah odkriva kritika sorodnosti z deli T. Bernharda in B. Strauša in mu deloma očita epigonstvo. Na splošno je v Kirchhoffovem delu moč čutiti vplive Lacanove filozofije, na primer v poetološkem eseju z naslovom *Body-Building – Versuch über den Mangel*, ki je bil objavljen v reviji Kursbuch leta 1978, v katerem razlaga za razumevanje njegovega dela odločilne pojme kot so "pomanjkanje" (*Mangel*), "izguba" (*Verlust*), "imaginarna identifikacija" (*Imaginäre Identifikation*).

Potem ko se je uveljavil s kratko prozo (*Ohne Eifer, Ohne Zorn, 1979, Die Einsamkeit der Haut 1981, Mexikanische Novelle, 1984, Dame und Schwein, 1985, Ferne Frauen, 1987*) in dramatiko (*Das Kind oder die Vernichtung von Neuseeland, 1978, An den Rand der Erschöpfung, 1980, Glücklich ist, wer vergißt, 1985, Die verdammte Marie, 1989*), je z romanom *Infanta* zaslovel kot romanopisec – iz talentiranega avtorja je končno nastal "nemški Márquez", kot ga je krstila literarna kritika. Prizorišče romana je filipinska vas Infanta, kjer se pojavi Kurt Lukas – Nemeč iz Rima –, zatočišče pa najde pri petih jezuitskih misjonarjih, ki vsi po vrsti ljubijo svojo mlado in lepo gospodinjjo in učenko Maylo. "Mister Kurt", kot ga imenujejo starci, je osrednja, pravzaprav eksotična oseba v okolju, polnem revščine, korupcije, vročine in prahu. Kmalu se izkaže, da želijo jezuiti naplesti ljubezen med Kurtom in Maylo, da bi njihovo razmerje do nje dobilo novo kvaliteto – sedaj v obliki opazovanja ljubezenske sreče. Vendar se kmalu izkaže, da je Kurt za to njemu dodeljeno vlogo skrajno nesposoben, in jezuiti si morajo zato izmisliti nov scenarij ... Tako je proti koncu romana vedno bolj v ospredju vprašanje poetike romana: Kaj je zgodba? Kdo in kako pripoveduje? Ali je dandanes še sploh mogoče pripovedovati zgodbe? Kako je mogoče biti prepričljiv in kako si je treba pridobiti zaupanje bralcev, kot v nekem pogovoru v zvezi z *Infanto* opozarja avtor?

Bodo Kirchhoff je leta 1992 ponovno napisal uspešnico, roman *Der Sandmann*, leta 1993 pa je izšla novela z naslovom *Gegen die Laufrichtung*. Ob somalski krizi l. 1993 se je Kirchhoff pridružil ameriškim vojakom in o svojih izkušnjah in vtisih napisal ter objavil dnevnik. Izšel je leta 1994 z naslovom *Herrenmenschlichkeit*.